

N:o 53.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 April 1885, kl. 1 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af framställning af Riksdagens Justitieombudsman om ändring i 121 § eller 179 § Utsökningslagen.

Riksdagens Justitieombudsman har uti sin till innevarande riksmöte afgifna och af Kamrarne till Lag-Utskottet öfverlemnade embetsberättelse framställt följande förslag till lagändring:

»I 121 § utsökningslagen stadgas, att, sedan fast egendom blifvit utmättningsvis försäld, de, hvilka anse sig hafva rätt till betalning ur köpeskillingen, så ock gäldenären ega att å *fyratioandra* dagen efter auktionen å utsatt ort och timme inför auktionsförrättaren sammanträda för att höras angående köpeskillingens fördelning, samt att, derest på klagan öfver auktionen högre myndighet förordnat om inställande af vidare åtgärd i målet och sammanträde förty ej kan hållas å den därför bestämda tid, sådant, såvidt ske kan, skall i föreskrifven ordning kungöras före den för sammanträdet bestämda tid. I 179 § samma lag åter föreskrifves, att den som vill klaga öfver auktion, som af öfverexekutor hållen är, skall ingifva sina besvär till Hofrätten i mål från Norrbottens, Vesterbottens, Jemtlands och Vesternorrlands län å *fyratiofemte* dagen samt i mål från öfriga delar af riket å trettionde dagen eller, då klagan föres mot öfverexekutor för stad, der Hofrätt har sitt säte, å tjugonde dagen efter auktionsdagen.

»Angående tillkomsten af tidsbestämmelserna i dessa paragrafer inhemtas af 1877 års riksdagshandlingar: att uti det af Kongl. Maj:t med nådig proposition till Riksdagen öfverlemnade förslag till utsökningslag tiden för anförande af besvär öfver auktion, förrättad af öfverexekutor, äfvensom

öfver öfverexekutors beslut i andra mål, blifvit, i öfverensstämmelse med nya lagberedningens förslag, i mål från Norrbottens, Vesterbottens, Jemtlands, Vesternorrlands och Gotlands län föreslagen till tretti dagar och i mål från öfriga delar af riket till tjugo dagar: att det särskilda utskott, som behandlat nämnda proposition, i sitt först deröfver afgifna utlåtande ansett besvärstiden böra bestämmas i mål från Norrbottens och Vesterbottens län till fyratiofem dagar, i mål från Jemtlands, Vesternorrlands och Gotlands län till trettio dagar och i mål från rikets öfriga delar till tjugo dagar; samt att, efter anmärkning under öfverläggningarne i kamrarne, att den föreslagna besvärstiden i allmänhet vore för kort, och ärendets återförvisande till utskottet, detta gjort framställning om och Riksdagen antagit bestämmelserna om tid för besvärs anförande sådana de, efter Kongl. Maj:ts godkännande af Riksdagens beslut, sedermera blifvit i utsökningslagen stadgade.

»I de fyra nordligaste länen skall alltså, der utmätningsauktion å fast egendom är hållen af öfverexekutor, sammanträde angående köpeskillingsliqviden ega rum, innan tiden för klagan öfver auktionen ännu är ute, ett förhållande, som uppenbarligen måste leda till oreda och osäkerhet, och hvilket i öfrigt står i strid mot förutsättningen i senare delen af 121 § utsökningslagen att högre myndighet kan, på besvär öfver auktionen, hafva före köpeskillingsliqvidssammanträdet förordnat om inställande af vidare åtgärder i målet, i hvilket fall liqvidssammanträde ej kan hållas å den bestämda dagen. Denna oegentlighet, uppkommen derigenom att Riksdagen ändrat de af Kongl. Maj:t i 179 § föreslagna tidsbestämmelser, utan att i sammanhang dermed vidtaga jemkning i motsvarande bestämmelser i 121 §, synes det vara nödvändigt att genom lagförändring afhjelpa. För detta ändamål är att välja mellan två utvägar: den ena att förkorta besvärstiden uti ifrågavarande mål från de fyra nordligaste länen, den andra att för dessa län bestämma en senare dag, än den nu fastställda, för köpeskillingsliqvidssammanträdet. Den senare utvägen torde möjligen icke finnas lämplig, då de omständigheter, hvilka föranlett bestämmandet af tiden för berörda sammanträde till sex veckor efter auktionen, icke undergått någon förändring. Mot den förstnämnda utvägen åter förekommer, att Riksdagen vid behandlingen af förslaget till utsökningslag år 1877 enhälligt ansåg en besvärstid af fyratiofem dagar i mål från ifrågavarande län nödvändig. Sedan dess har likväl genom nya jernvägar postförbindelsen mellan de nordligaste delarne af riket och hufvudstaden väsentligt förbättrats, så att numera för befordran af bref från det nordligast belägna öfverexekutorssätet till hufvudstaden vintertiden åtgår under vanliga förhållanden endast sju dagar och sommartiden ännu kortare tid. Det under öfverläggningarna i kamrarne om utsökningslagens antagande anförda skäl för den längre besvärstiden eller att äfven i de provinser, hvilkas

centralorter stå i bekväm och skyndsamt postkommunikation med sätet för vederbörande Hofrätt, befolkningen i de mera aflägsna socknarna så sällan hade beröring med närmaste poststation, att bref i allmänhet sent framkomme, synes mig icke heller vara af den vikt, att på grund deraf frågan om förkortad besvärstid bör öfvergifvas, enär det väl måste antagas, att den, som har att bevaka så viktiga angelägenheter, som dem, hvilka stå i sammanhang med utmätningssauktion å fast egendom, icke lär underlåta att, den tid sådan bevakning måste ega rum, vidtaga särskilda åtgärder för brefbefordran mellan sitt hemvist och närmaste poststation. För att likväl ej, genom att föreslå afhjelpande af det anmärkta missförhållandet endast genom besvärstidens förkortande, hvarför Riksdagen möjligen icke är benägen, äfventyra afslag på min framställning, hvars ändamål är att vinna en oundgängligen erforderlig öfverensstämmelse mellan de i 121 och 179 §§ utsökningslagen stadgade tider för köpeskillingsliqvidssammanträde och för klagan öfver utmätningssauktion i mål från de fyra nordligaste länen, vågar jag hemställa:

att Riksdagen för sin del måtte besluta sådan ändring i tidsbestämmelserna i vare sig 121 § eller 179 § utsökningslagen, att, vid det i förstnämnda § föreskrifna sammanträde angående fördelning af köpeskillingen för utmätningssauktion försåld fastighet, må, beträffande mål, som handläggas af öfverexekutor inom Norrbottens, Vesterbottens, Jemtlands och Västernorrlands län, derest ej i särskilda fall oförutsedda hinder mellankomma, kunna vara att tillgå besked, huruvida besvär öfver den förutgångna utmätningssauktionen blifvit anförda eller icke.»

Utskottet finner en lagändring i det af Justitieombudsmannen framhållna syfte af förhållandena påkallad.

Ostridigt torde få anses, att det i 121 § Utsökningslagen omförmälda sammanträde icke lämpligen bör ega rum förr än tiden att öfverklaga sjelfva auktionen tilländagått. Så är icke heller enligt nu gällande stadganden fallet utom hvad angår rikets fyra nordligaste län. Men det synes icke Utskottet lämpligt, att dessa län skola i förevarande hänseende intaga en undantagsställning. Följden blir, att i dessa län, derest utdelning skall jemlikt 124 § genast verkställas, de rättsegande icke någonsin kunna, mot köparens bestridande, få lyfta de dem tillerkända andelar af köpeskillingen i annan ordning, än 134 § utstakar, d. v. s. mot pant eller borgen, hvadan sålunda, till följd af lagens bestämmelser, för rättighet att lyfta andel i köpeskillning för utmätningssauktion försåld fast egendom strängare vilkor komma att uppställas inom nämnda fyra län än inom öfriga delar af riket.

Till följd häraf och på de af Justitieombudsmannen anförda skäl får Utskottet förorda en lagändring i det af honom angifna syfte, och föredrager Utskottet härvid det af honom framställda första alternativ, att för de fyra nordligaste länen förlänga den tid, som enligt 121 § bör förflyta från auktionensdagen till dagen för sammanträdet. Detta synes icke böra i nämnda län hållas förr än å femtiosjette dagen efter det auktionen förrättats. I sammanhang härmed bör ock den i 134 § gjorda och uteslutande på dessa län syftande förutsättning: »eller har den för klagan öfver auktionen bestämda tid icke tilländagått» bortfalla.

Utskottet hemställer följaktligen, med anledning af Justitieombudsmannens förevarande framställning,

att Riksdagen ville för sin del antaga följande

Lag

*angående ändrad lydelse af 121 och 134 §§
Utsökningslagen.*

Häri genom förordnas, att 121 och 134 §§ Utsökningslagen skola erhålla följande ändrade lydelse:

121 §.

Sedan fast egendom blifvit utmättningsvis såld, ege de, hvilka anse sig hafva rätt till betalning ur köpeskillingen, så ock gäldenären, att, *i Norrbottens, Vesterbottens, Jemtlands och Vesternorrlands län å femtiosjette dagen, men i öfriga delar af riket å fyratioandra dagen efter auktionen, å utsatt ort och timme inför auktionsförrättaren sammanträda för att höras angående köpeskillings fördelning.*

Har, på klagan öfver utmätningen eller auktionen, högre myndighet förordnat om inställande af vidare åtgärd i målet, och kan förty sammanträde ej hållas å den därför bestämda tid, varde det, så vidt ske kan, kungjort på sätt i 102 § sägs; upphör hindret, utsätte auktions-

förrättaren ofördröjligen ny tid för sammanträdet och låte det kungöras tre gånger i allmänna tidningarna, första gången minst tio dagar före sammanträdet.

134 §.

Är auktion å utmätt fast egendom öfverklagad, må ej, mot köparens bestridande, utdelning ur köpeskillingen lyftas annorledes än mot pant eller borgen.

Stockholm den 23 April 1885.

På Lag-Utskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Reservation:

af Herr *Fröberg*, som ansett den föreslagna lagförändringen ej vara af behovet påkallad.

Herrar *Widmark* och *Lewin* hafva begärt få här antecknadt, att de icke deltagit i ärendets behandling inom Utskottet.
